

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: *oponent*

Autor/ka práce: Markéta Haratická

Název práce: Firemní kultura – od obecného pojetí ke konkrétnímu případu

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Pavel Kuchař CSc.

Oponent/tka: Mgr. Tomáš Čížek

Navržené hodnocení: dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce je autorkou formulován takto:

Cíl práce spočívá v popisu a analýze zmíněné firemní kultury na základě teoretického pozadí. Zabývám se otázkou, co je to firemní kultura a jak se projevuje navenek. Vycházím při tom z literatury a vlastního výzkumu. K tomu jsem využila kombinaci kvantitativních a kvalitativních metod sběru dat.(str. 9)

Domnívám se, že takové vymezení je příliš široké, přístupů ke studiu firemní kultury je větší množství. Navíc sama autorka vlastní pojetí nenabízí, píše pouze: *Osobně se nejvíce přikláním ke krátkému a jasnému vymezení firemní kultury jako způsobu „jak se věci u nás dělají“*. Volba vlastního přístupu měla být jasnější obzvláště proto, že autorka provádí vlastní výzkum. Tento výzkum pak na teoretickou část příliš nenavazuje, respektive pro čtenáře není jasné, jak a proč byly zvoleny otázky/náměty na rozhovor ve vlastním šetření. Volba otázek není dokumentována a diskutována. Lze se domnívat, že autorka ve výzkumu vychází z prvků firemní kultury, které popisuje v druhé kapitole, tedy artefaktů, hodnot, norem a postojů, ale nikde to zřetelně nepíše. Čtenář se pouze dozvídá že: *Dotazník jsem vytvářela na základě načtené literatury a s pomocí informací z obdobných výzkumu (str. 30)*, což je velmi obecná a nedostačující informace, navíc pokud autorka použila nějaký předcházející dotazník/výzkum, měla jej patřičně ocitovat!

Z práce není jasné, jestli je hlavním cílem popis přístupů ke studiu firemní kultury nebo provedení výzkum. Výsledkem jsou pak zákonitě nejednoznačné a mnohočetné závěry.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Zdrojů autorka využívá dostatek, ale bohužel žádný z oblasti sociologie (s výjimkou učebnice Psychologie a sociologie v řízení) nebo sociální antropologie. Práce nevyužívá žádné cizojazyčné texty. Problémem je využívání sekundární literatury místo primárních zdrojů.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

V teoretické části práce autorka využívá především učebnic a přehledových publikací, prakticky nepracuje s primární literaturou.

Výzkum byl proveden řádně, fáze tvorby dotazníku/scénáře rozhovoru není dokumentována, ostatní okolnosti výzkumného procesu jsou popsány uspokojivě.

Prezentace dat je nedostatečná, autorka pro podporu svých tvrzení používá tabulky a grafy. Grafická prezentace dat není jednotná a z nepochopitelného důvodu se nenachází v textu práce, ale v příloze. Autorka používá procentuálního vyjádření výsledků, což může být při malém počtu respondentů (37) zbytečné. Počet dotázaných není uveden, lze ho ale dohledat z neupravených tabulek z prostředí programu SPSS, nacházejících se v příloze.

Kvalitativní část výzkumu (deset rozhovorů) není prakticky nijak dokumentována.

V kvantitativním výzkumu jsou uvedeny různé typy škál, respondenti neměli možnost volit neutrální postoj. Toto rozhodnutí designu výzkumu není nijak komentováno.

Autorka ve výzkumu používá nejasné otázky: *Dochází zde často ke vzniku nejasností nebo tzv. „drbů“?* Domnívám se, že „drby“ a nejasnosti jsou dvě odlišné věci a nelze se na ně ptát najednou.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Díky nejasnému vymezení výzkumné otázky je závěrů mnoho, sama autorka píše, že její tři hlavní závěry o povaze firemní kultury ve zkoumaném podniku jsou podloženy nejen výzkumem ale i vlastními dojmy (které ale nejsou jasně formulovány). Tyto závěry (vycházející zřejmě především z kvalitativního výzkumu) formuluje do tří oblastí:

Se všemi se dá nějak domluvit.

Řád a pořádek zjednodušuje a urychluje práci.

Změna je život.

Dále autorka testovala spokojenost zaměstnanců ve firmě a možnosti umístění firmy do typologických schémat teorie firemní kultury.

Autorka ve vyhodnocení výzkumu představuje hypotézy o respondentech svého výzkumu, tyto ale nejsou generovány z teoretických předpokladů, a měly být formovány před samotným výzkumem. Autorka je uvádí přímo při analýze dat a někdy doprovází příklady z literatury. Taková prezentace výzkumu se mi nezdá šťastná, z profesionálního hlediska je nedostatečná.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Tvrzení autorky jsou jasně odlišena, převzatá tvrzení jsou patřičně odkazována. Problém je přebírání tvrzení z učebnic, vysokoškolských skript, která sama odkazují k primárním zdrojům literatury (ta už ale autorkou citována nejsou, což považuji za problém).

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Odkazový aparát je veden v pořádku, namátkou jsem ale zjistil, že například pojetí firemní kultury, uvedené v úvodu práce: *osobně se nejvíce přikláním ke krátkému a jasnému vymezení firemní kultury jako způsobu „jak se věci u nás dělají“ [Lukášová, Nový et al. 2004, 20], se nenachází na straně 20, ale na straně 21 a v publikaci Lukášové a Nového je u tohoto pojetí odkazováno na autory Kilmann, Saxton a Serpa. Nemohu z časových důvodů posoudit, zda je v práci takových nedostatků více.*

Některé formulace jsou velmi zvláštní jako například:

Tato práce je pomyslně rozdělena dvě části - na teoretickou a empirickou. (str. 9) - proč pomyslně?

Výběr zkoumaného vzorku lidí by se mohl s trochou shovívavosti označit za kvótní. Nedá se říci že by každý respondent měl stejnou šanci dostat se do výběru, proto nemohu označit výběr za pravděpodobnostní.

Shovívavost asi není to správné slovo, které bychom mohli používat u empirické analýzy.

Umístění tabulek a grafů do přílohy a ne přímo do textu je nestandardní.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Předpokládám, že se autorka vyjádří k těmto výtkám mého posudku:

- Citace z učebnic a skript místo primárních zdrojů.
- Propojení teoretické části a výzkumu
- Sestavení otázek v dotazníku
- Zpracování kvalitativní části výzkumu
- Formulace jasného závěru z výzkumu.

Celkové hodnocení práce:

Domnívám se, že autorka prokázala, že je schopna samostatné práce s literaturou. Byla schopna zorganizovat empirické šetření a publikovat jeho výsledky. Bohužel se jí nepodařilo propojit teoretickou a empirickou část své práce. Presentace výsledků a jasných závěrů není příliš uspokojivá. Celkově navrhuji práci hodnotit jako dobrou.

Datum: 6.6.2011

Podpis: Tomáš Čížek